بسم الله الرحمن الرحيم

سوله يونيک اوښه نوم دی چې دالله اودرسول ص خوښ نوم دی نوځکه الله جل جلاله په قرانکريم کې هم دصلحی ياسولی نوم ځوځايه ذکرکړيدی،ددي سره سره سوله دالله په مځکه کي دالله دبندګانولپاره دالله دلوری يوبې ساری، لوی نعمت دی اودبندګانوورته هروخت اشدضرورت دی ،سوله اول زموږدافغانانولپاره دويم زموږ دټولوګاوندېولپاره اودريم د دټولي سيمي اوټولي نړی لپاره يومبرم ضرورت دی که په دغه هيوادکې چې داسيايي هيوادونودزړه حيثيت لري سوله نه وې نوبيابه سيمه اونړی هم ورسره په تشويش کې وې ځکه چې زموږ هيواددنورې نړی جزاوغړی دی، موږچې کله دسولې ذکرکوو په اوتوماتيک ډول سره داسوال مخې ته راځې چې زموږ په وړاندې يوه لويه ستونزه پرته ده کومه چې سولې اوټيکاو ته اړتيا لرې اوموږبايدداستونزه هرو مروحل کړو،زمادداسي ستونزه هروخت دوامتضادي لاري لتول سويدي چې يوزوراوبل يې مذاکره ده،خوداپه هغواړخونوپوري اړه لري چې په دغوستونزوکې راښکيل وي چې کومې لاري ته ترجيح ورکوي،داچې زموږپه هيوادکې متاسفانه دزورو مغروره اوپه نوي اوعصري تکنالوژی سمبال اړخ جنګ ته ترجيح ورکړيده کومه چې هغه دوينوتويولوخرابی اودښمنيودراټوکولوپرته بله لاسته راوړنه نلري،همدغه ناروابي منطقه اوظالمانه ستراتيژی ته يې يولس کاله دوام ورکړيدی اوتراوسه پوري هم دوام لري چې په همدي جنګ کې تريولک اوپنځوس زره زيات معصوم افغانان په شهادت رسولي اوډيرکلي کورونه يي دخاوروسره خاوري کړيدي اوپه لکونوافغانان يي دکورونوپريښودلوته اړکړيدي.

داچې ددي سرټمبه اوبې ځايه زوراودخپلوزرګونوعسکرودسرونودبيي دبليادرونوډالرودضائع کولو سره سره دوی په دې سره ونه توانيدله چې خپل دزورسلطه هدف اوواکمني پريوه خپلواکه هيوادومني اوپه خپله ناکامی سره يې اقرراواعتراف هم کړيدی نواوس ددې وخت رارسيدلی دی چې دويمه لاره پلې کړای سی چې هغه دمعلوقيت منطق اودحل لاره ده ،زماپه نظرکه په رشتياسره ستونزه حل کول هدف وې اوپه په رښتياسره زموږپه هيوادکې موجوده اجنبي نابللي قوتونه اوورسره دهغوی په مټوسره واکمن افغانان ورته رشتيني وې نو دپه اپکارده چې ددغه ستونزو بنستيزعلتونه وڅيړل سې ترڅوددغه ستونزې اصلي علت اومرض پيداسي اوبياورته دوا وکتل سي که ددغه مرض په پوره ډول تشخيص ونسې ګرانه به وې چې هره دوا اوستراتيجي دې ورته پايده وکړې.

ددې لپاره چې موږاصلي موضوع ته ورسو په سيمه اوافغانستان کې دوه ډوله سولې ته ضرورت دی يوه بايدفوري اوعاجله سوله وې چې په سيمه کې دجنګ مخه ونيول سي اووينې تويول ودرول سي، داسوله زماپه نظرداسې راتللای سې چې دجنګ روانه ستراتيجي دنظامي کنټروله و سياسي لاسونو ته واوړې اوبيا په سياسي ستراتيجي باندې ورته دحل لاره پيداکړل سي، که په دغه يوه ټکي کې تغيرراسي زه فکرکوم چې بياورته دحل نورې لارې پيداکيږې زه په دې عقيده يم چې اوس هم دډيروخلکواوحکومتونوسره دغه فکرپيداسوی دی اودخپلواړخونوته هم داثابته سوی ده چې په جنګ باندې هدف ته درسيدولاره ډيره دازغيوډکه لاره ده،ځکه چې جنګ هم خسته کونکی اوهم ډيراوږداوطولاني سواودهري ورځي په تيريدوسره نورمشکلات زيږه وې.

داځکه چې که دجنګ ستراتیجي روانه وي نوبیاهیڅ مانانلرې چې دسولې خبره دې وسي اونه دجنګ ددوام سره سوله راتللای سي.

که دجنګ هرطرف په دې فکرکې وې چې دوی په نظامي فشاراوقوت سره په زوره میدان ګټلای سي اودالارې ته ترجیح ورکوي بیانودسولې خبرې هسې دوخت ضایع کول اودخلکوغولول دي، که دجنګ ستراتیجۍ دسولې په ستراتیجی سره تغیرسي بیانودنورپرمختګونو لپاره لاره اوستراتیجي جوړیدلای سي اوډیپلوماټیکي هڅې دخلکوحق پیژندل اوپه متقابل احترام سره داستونزه هواریدلای سي خوکه داکارهم وسي بیابه هم دایو موقت حل وي ځکه چې دافغانستان اوږدجنګ هرڅه دځانه سره خوړلي دي، اقتصاد یومخ تباه سویدی هرهغه بنیادې دعوایدوڅانګې چې دغه هیوادلرلي دبینه تللی دي، داوبوسستم، دزراعت مځکې برق مالدارې صنائع ټوله دسره نوې کیده اوکارغواړي بایداټوله دحکومت دقوي میکانیزم په جوړیدوسره داقتصادې بنیادې پروژوپه پلې کیدوسره په ښووردیږي ،داسې یوه اشتباه بایدبیاتکرارنسي لکه دروسانودوتلووروسته چې تکرارسوله ځکه دروسانوداستعمارسره دافغانستان هرڅه تباه سویوه روونه کلی اوکورونه ولي اوکانالونه صنعتي پابریکي تجارت ټوله دبینه تللی وه حکومت هم فقط په نامه پاته وه اوبس تردې چې یوڅه هم پاته وه هغه دداسې چالاسونوته ولویده چې یایی خرڅ اویایي په داخلي جنګونوکې استعمال کړه خوکه داکارهم وسي دابه ددایمي اوسرتاسرې سولې دراتلولپاره بنسټ اوبنیادجوړسي .

دویمه سوله په دغه هیواداوسیمه کې اساسي اوبنیادي سوله ده چې داسوله ډیرکار،ډیرمشترکات همدارنګه په سیمه کې داعتمادفضاجوړول غواړي،که موږدنړی تاریخ ته وګوروهیڅ وخت داسې نړی نده پاته سوی چې په یوځای کې دې ستونزه نه وي داسې نړی موږپه راتلونکې وخت کې هم نسولیدلای چې هرڅه دیوه هیواد،قشراویوه قوت په خوښه سره عادي جریان ولري اوهیڅ ستونزه دې نه وي، خودابایدووینو چې هره ستونزه بایدپه زورقوت اوسرټمبګی سره حل نکړواوپه معقوله طریقه بایدورته دحل لاره پیداسي.

زه په دې عقیده اوباورنیم چې په نړی دومره ستونزي سته او دومره عمیق مشکلات سته چې دحل امکان یی نسته خودومره ساده هم ندي چې تش په خبرودې حل کړای سي ژور فکرعمیقه ستراتیجي اوپه اخلاص عمل غو اړي، په بنسټیز ډول دپخواني هنداوافغانستان ترمنځ اوسنی پاکستان جوړه ول دهغه وخت دامپراتوری خپل ضرورت وه داچې داکارڅنګه وسو دادهغه وخت خبره وه خوپه هم دې کارکې دلانجې ټکي په لوی لاس پاته اوپه نبنه سوه،چې تراوسه هم دیوه اوبل هدف لپاره دهغوټکوڅخه کله مشروع اوکله غیرمشروع استفاده کیږي،دهمدغولانجوترشانوبیابې شمیره لاسونه کارکوي،همدارنګه نورسیمییز هیوادونه هم اوس په نوو هیلو راټوکیږې چې ځان ته ځانګړې رول غواړي داهم دستونزې یوبل اړخ دی چې هیڅ وخت دپامه نسي غوځول کیدلای،بل اړخ ته نورګاونډي هیوادونه چې خپلومشروع حقونوسره دنامشروع حرص په لټه کې دي خوبیاهم ددغسې تشویشونواوستونزودهوارولولاره ترټولو غوره په ټینګ باورسیمییزتفاهم کیدلای سي، عمده خبره په سیمه کې سیاسي ثبات اودسولې ډاډه فضا راوستل دی چې داکاربه په سیاسي او اقتصادې لحاظ دټولي سیمې داوسیدونکوپه ګټه وي.

ددې هدف ته درسیدولپاره هم بایدپوره کاروسي اوهم پخه ستراتیژي په کارولویړي زماپه نظرددي هدف لپاره څوګامونه چې ډیرضروردي هغه دادي اول دسولي دپاره دباوراواعتمادفضاضرورده که دباوراواعتمادفضاجوړه نسي نوخبروته به هیڅ کله هم لاره نه پیداکیږي، ددې لپاره چې هم خبروته لاره پیداسي اوهم په ډاډه اوشفافه توګه په مخ ولاړې سې بایدهم دافغانستان اداره اوورسره اجنبي حاکم قوتونه لاندې ګامونه په عمل توګه واخلي.

اول ـ بایدامریکاورسره ددوی متحدین قوتونه دایقیني کړي چې دوی په افغانستان کې په نظامي توګه په هرنامه اوترهرعنوان لاندې چې وي نه پاته کیږي اوخپل اشغالي ستراتیژی به پای ته رسوي،ځکه چې دابنیادي ستونزه ده که داستونزه حل نسي نوپه نوروستونزوکې په مخ تګ نسي کیدلای،

دویم ـ که اول ګام ته ژمنه وي نوددویم ګام لپاره په کارده چې دري ادرسه بایدجوړکړای سي اول دکابل داداري لپاره چې اوس یي معلوم کړېدی،دویم دذي دخلواجنبي قوتونو لپاره چې اوس پاشلی دی او دریم دوسلوال روان مقاومت لپاره چې اوس یي بیخي نلري.

دریم په مطبوعاتوکې بایددزهروډکه ددښمن ژبه دسولي په خوږه ژبه سره څه ناڅه بدله کړای سي.

څلوم هغه خنډونه چې موږدوړاندې هم دهغوی یادونه وکړه چې دمحرومیت اومحکومیت لاره یی نیولي ده بایددلاري څخه لرې کړل سي.

څلورم.دکابل اداره دروان مقاومت سره په توافق بایددښواوخیرغوښتونکوبي پري اومخلصوافغانانوپه مرسته داسې یوه قوي ستراتیجي جوړه کړي چې ټولوافغانانوته دقبول وړوي کوم چې اوس بیخي وجودنلري اوکه وي هم افغان شموله به نوي.

پنځم. دخارجیانوزندانونه چې هرچیري وي اوپه هرنامه وي بایدوتړل سي بندیان یي یاخوشي سي اویابایدافغانستان ته حواله کړای سي همدارنګه دهغو بندیانوسره چې په مختلفوزندانونوکې دې سیاسي بندیان وبلل سي اودهغوی سره سیاسي برخوردوسي.

څومره چې زه دسیمي اوافغانستان په وضعیت پوهیږم اوڅومره چې دموضوع په حقیقت باندې زماعلم سته دلته په سیموکې دملتونوترمنځ کومه عمده ستونزه نسته ټول ملتونه غواړې چې په سولییزډول باندې یودبل په مرسته سره ژوندوکړې، په دغه سیمه کې په زرګونوکلونودغوملتونوارام سوکاله اوسولییزژوندکړی دی اوبیابه هم په دغه سیمه کې اوسیږي ،هرقوم دبل قوم په دروندوالي اواهمیت باندې ښه پوهیږي هغوی پخواهم ژوندکاوه اوس هم ژوندکوې اوبیابه هم ژوندکوې خوعمده ستونزه دسیاسي واکمنانواواشخاصو ترمنځ ده چې دهیڅ قوم اوسیمي نماینده ګې نکوي،خودقومونویابرخودنامه څخه هروخت په یوډول نه یوډول څخه استفاده کوې همدارنګه هروخت په سیمه کې نابللی دلیری واټن میلمانه هم له دغه ستونزوڅخه ګټه پورته کوې ددې لپاره چې دغه سیاسي واکمنان اوعمده اشخاص همدارنګه نړیوال لوبغاړي څنګه داستونزه په دایمي توګه حل کړې بایدیوڅه مثبت تغیرات اواقتصادې پرمختګونه وسې،داسې تغیرات اواقتصادې پرمختیاچې دخلکواوحکومتونو ترمنځ اړتیاوې اومشترکات ډیرکړې .

دمثال په توګه دپراخواقتصادي رقابتونولپاره اقتصادي پروژې اوازادتجارت زيات کړای سي ددغه تجارت اواقتصادي پروژوسره به ددې اړتياډيره سي چي ډيپلوماتيک روابط ډيرسي دډيپلوماتيکوروابطوددیروالي په صورت کي به دسياسي راکړي ورکړي تعامل ډيرسي چي داپرمختګ به خپله دمتقابل احترام اومشترک ضرورت اهميت زيات کړي همدارنګه به دخلکوترمنځ ددغو اړتياوو په بنياتګ راتګ زيات اوراکړه ورکړه ډيره سي، چي په دې کارسره به دملتونوترمنځ فاصله اوواټن راکم سي،خو بيابه هم ددغواړتياوه پربنياد اواساس باندې ددې ضرورت پيداسي چي په ترانزيټ اوويزوکي اسانتياراسي که په دغه سيمه کي اقتصادپه اساسي توګه قوي کړای سي اوټولنيزاقتصادي مشترک ماحول ورغول سي نوداپرمختګ اواقتصادي قوت به پرسياسي اوامنيتي ثبات باندې مستقيم مثبت اثروغورځوي په همدې توګه بايدنورمشترکات هم وکتل سي.

دويم تغيرچي بايدپه حکومتونواوسياسي ستراتجيوکي راسي هغه ديواوبل هيوادپه کورنيوچاروکي عدم مداخلت اومتقابل احترام دی اوس دغه ستونزه په نړيواله او سيمييزه توګه وجودلري چي دداسي ستراتجيوله کبله په خلکوکي هم امنيت خرابيږي اوهم دبې اعتمادی اونه باورفضاجوړه وي .که يوهيواد دبل هيوادپه کورنيوچاروکي لاس وهنه کوي نوبيا هيڅ وخت هغه بل هيواد دهغه په وړاندې بې تفاوته نسي پاته کيدلای که څه هم په اقتصادي اوسياسي توګه هغه ته ورته پوره قوت ونلري، خوکه سياسي اندول اومتقابل احترام نه وي نوبيابه دهغه بل هيواد عکس العمل يوازې دانه چي منفي وي بلکي ډيرخطرناکه به هم وي ،که چيري داسي اودې ته ورته تغيرات په حقيقي اورشتوني توګه راسي نودابه په امنيتي اواقتصادي همدارنګه په سيمه کي په دايمي سوله باندې ډيره ښه اغيزه وکړي همدارنګه به دهغوهيوادونواواشصاصودلاسوهنی مخه ونيسي کوم چي دخپلوشخصي مفاداتولپاره په لوی لاس غواړي سيمه بې ثباته کړي اودخلکودغربت اواړتياوو څخه ناوړه استفاده وکړي په درناوي.

عبدالسلام (ضعيف)۲۷جون ۲۰۱۲